

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

філологічний факультет
Кафедра сучасної української мови

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

НДРС
обов'язкова дисципліна

Освітньо-професійна програма «Українська мова та література»

Спеціальність 014 «Середня освіта»

Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Факультет філологічний

Мова навчання: українська

Розробник: Томусяк Людмила Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент
кафедри сучасної української мови

Профайл викладача:

<http://clgphil.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/30deps/50modernukrlang/20empl/tomusyak>

Контактний тел. +38(0372)584832

E-mail: l.tomusyak@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/user/edit.php?id=17155&course=1>

Консультації Онлайн-консультації: (за домовленістю)

Очні консультації: четвер 13.00 – 14.20

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни). Науково-дослідна робота студентів – це навчальна дисципліна, що допомагає студентам у написанні магістерських робіт, оскільки узагальнює теоретичні відомості з основних розділів української мови як науки, розкриває, поширює і вдосконалює вчення про семантичну і структурну організацію лексичних та граматичних одиниць мови, особливості їх функціонування у мові та мовленні, орієнтуючись при цьому на нові лінгвістичні концепції XX-XXI століття.

2. Мета навчальної дисципліни: повторити і поглибити знання студентів 5-го курсу з методики наукового аналізу мовного матеріалу, його систематизації, що сприяє відображенню мовних одиниць у системі, визначенню їх функціонального потенціалу та розкриттю єдності структурно-семантичного і функціонального аспектів; ознайомити студентів з основними напрямками сучасних наукових досліджень у галузі мовознавства.

3. Пререквізити. Дисципліна «Сучасна українська літературна мова» на 1-4 курсах за ОКР «Бакалавр», НДРС на 3 і 4 курсах і написання курсових робіт.

4. Результати навчання. Після вивчення курсу студенти повинні:

- **знати:** теоретичні відомості про лексичну та граматичну системи української мови, методику та методи наукового аналізу мовних одиниць, сучасні напрями лінгвістичних досліджень у галузі лексикології, морфології і синтаксису;
- **вміти:** вільно оперувати теоретичними відомостями, відповідною науковою термінологією, що передбачена при засвоєнні зазначеного курсу; виокремлювати усі мовні одиниці у мовленнєвому потоці та аналізувати їх за схемами мовознавчого аналізу; використовувати набуті раніше знання для аргументації тих чи інших положень при розкритті змісту відповідного мовного явища; аналізувати мовознавчі праці з метою використання їх у своєму науковому дослідженні.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	Змістових	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні	
Денна	5-й	9	4	120	2	16	14			80	10	залік
Заочна	5-й	9	4	120	2	4	4			108	4	залік

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми практичних занять	Змістовий модуль 1. Методологічна основа мовознавчих досліджень											
Тема 1. Структура та оформлення магістерських робіт	15	2	2		1	10	15	1	1		1	12
Тема 2. Основні напрями та проблематика сучасних наукових досліджень	17	2	2		1	12	15				1	14
Тема 3. Методологічна основа мовознавчих досліджень. Методи дослідження лінгвістики	16	2	1		1	12	14	1	1			12
Тема 4. Антропоцентризм та поліпарадигмальність як провідні дослідницькі	17	2	1		2	12	14					14

пріоритети сучасних наукових досліджень												
Разом за ЗМ1	65	8	6		5	46	58	2	2		2	52
Теми практичних занять	Змістовий модуль 2. Основні напрями сучасної лінгвістики											
Тема 1. Функціональна лінгвістика: поверхневий та глибинний зміст мовних одиниць	18	4	4		2	8	17				1	16
Тема 2. Сутність та категорії комунікативної лінгвістики	20	2	2		2	14	23	1	1		1	20
Тема 3. Прагматичні аспекти комунікації. Наукові дослідження прагматичного спрямування	17	2	2		1	12	22	1	1			20
Разом за ЗМ2	55	8	8		5	34	62	2	2		2	56
Усього годин	120	16	14		10	80	120	4	4		4	108

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1	Методика статистичного аналізу
2	Комплексний лінгвістичний аналіз художнього тексту
3	Синтаксис і стилістика художнього тексту
4	Художнє мовлення як репрезентант мовної особистості автора
5	Засоби експресивізації художнього мовлення
6	Дискурс як спосіб здійснення комунікативно-прагматичного впливу на адресата

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота, лабораторна робота) відповідь студента та ін.

Формами підсумкового контролю є залік, екзамен, комплексний іспит.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;

- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- аналітичні звіти;
- реферати;
- есе;
- розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

(Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти Залік

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)							Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3		
5	10	5	10	10	10	10	40	100

T1, T2... – теми змістових модулів.

7. Рекомендована література –основна

1. Бахтін М. Висловлювання як одиниця мовленнєвого спілкування / Михайло Бахтін // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М.Зубрицької]. – Львів : Літопис, 2001. – С. 406-415.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : Підручник / Ф. С. Бацевич. – К. : ВЦ «Академія», 2004. – 344 с.
3. Бойко Н. І. Експресиви в системі художнього тексту / Н. І. Бойко // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. – Ніжин, 2007. – Вип. 34. – С. 3–8.
4. Виноградов В. В. О теории художественной речи / В. В. Виноградов. – М. : Высшая школа, 1971. – 240 с.
5. Голянич М. І., Іванишин Н. Я., Ріжко Р. Л., Стефурак Р. І. Лінгвістичний аналіз тексту: словник термінів / [Голянич М. І., Іванишин Н. Я., Ріжко Р. Л., Стефурак Р. І.]; за редакцією М. І. Голянич. – Івано-Франківськ: Сімик, 2012. – 392 с.
6. Гуйванюк Н. В., Агафонова А. М. Антропоцентричний підхід до вивчення мовних явищ (на матеріалі авторизованих конструкцій сучасної української мови): Навчальний посібник / Н. В. Гуйванюк. – Чернівці: Рута, 2001. – 56 с.
7. Гуйванюк Н. В. Слово – Речення – Текст : Вибр. праці / Н. В. Гуйванюк. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2009. – 664 с.
8. Єрмоленко С. Я. Синтаксис і стилістична семантика / С. Я. Єрмоленко. – К.: Наукова думка, 1982. – 212 с.
9. Ефимов А. И. Стилистика художественной речи : литературная критика / А. И. Ефимов. – 2-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1961. – 520 с.
10. Єщенко Т. А. Лінгвістичний аналіз тексту: навч. посіб. / Т. А. Єщенко – К. : Видавничий центр «Академія», 2009. – 264 с.
11. Карасик В. И. Языковой круг : личность, концепты, дискурс / В. И. Карасик. – М.: Гнозис, 2004. – 390 с.
12. Кухаренко В. А. Лингвостилистическое исследование английской художественной речи / В. А. Кухаренко. – Одесса, 1973. – 386 с.
13. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту / В. А. Кухаренко. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 272 с.
14. Кухар-Онишко О. С. Індивідуальний стиль письменника: генезис, структура, типологія / О. С. Кухар-Онишко. – Київ : Вища школа, 1985. – 175 с.
15. Лотман Ю. М. Структура художественного текста / Ю. М. Лотман. – СПб. : Искусство – СПб, 1998. – 285 с.

16. Перебийніс В. І. Статистичні методи для лінгвістів : Навчальний посібник / В. І. Перебийніс. – Вінниця : “Нова Книга”, 2001. – 168 с.
17. Селіванова О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія / О. Селіванова. – Полтава : Довкілля. – К., 2006. – 716 с.
18. Сологуб Н. Мова художнього твору як текст / Надія Сологуб // Науковий вісник Чернівецького національного університету: [зб. наук. пр. / наук. ред. Б. І. Бунчук]. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2009. – Вип. 475-477 : Слов’янська філологія. – С. 497–500.
19. Українська мова : енциклопедія / Ред. кол. : Русанівський В. М., Тараненко О. О., Заблук М. П. [та ін.]. - [2-ге вид., випр. і доп.]. – К. : Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. Бажана, 2004. – 824 с.
20. Шабат-Савка С.Т. Категорія комунікативної інтенції в українській мові: монографія / С. Т. Шабат-Савка. – Чернівці: «Букрек», 2014. – 412 с.